

Вишивка — невмирущий оберіг.

Урок образотворчого мистецтва У 7 класі Вчитель: Андрєєва Ж.В.

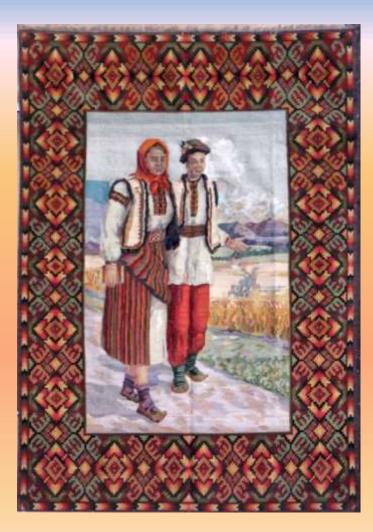
Мета уроку:

Ознайомити із зразками народної вишивки та видами орнаментів;навчити складати орнамент для вишивки;

Розривати уявлення про виражальні засоби малюнка, поглибити знання з історії народної вишивки, образну уяву, уміння створювати ескізи вишивки; прищеплювати зацікавленість до дпм.

Виховувати в учнів спостережливість, самостійність мислення, наполегливість.

ІСТОРИЧНІ ВІДОМОСТІ ПРО ВИШИВКУ

Археологічні знахідки доби палеоліту, зокрема Мізина на Чернігівщині засвідчують наявність вишивки на теренах України.

3 14- 17 ст. на території України — у Києві, Чернігові, Львові створюються цехи, у яких виготовляють вишивки.

3 19 ст. вишивка стає ремеслом. І донині чимало мешканців України займаються вишиванням. Цей вид мистецтва глибоко пов'язаний із народними традиціями, побутом, релігією.

Вишивкою переважно займаються дівчата та жінки.

Основною функцією вишивки є оздоблення одягу й тканин (рушники, скатерті, простирадла, наволочки для подушок). Також це мистецтво мало ритуальне значення – використовувалися символи – обереги.

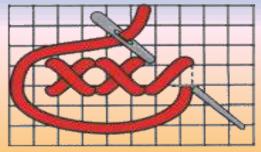
Техніки вишивки:

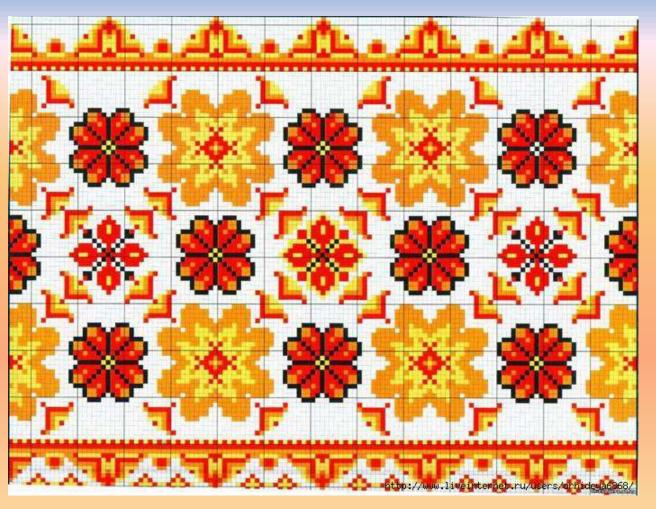

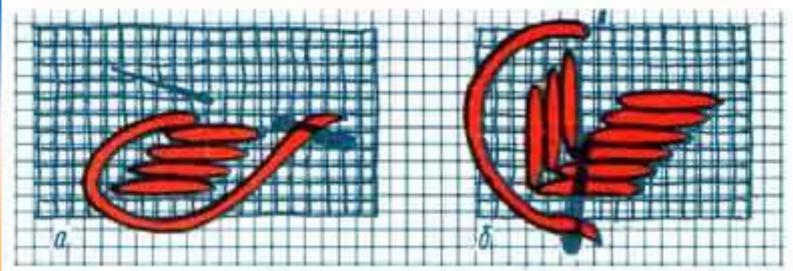
хрестик

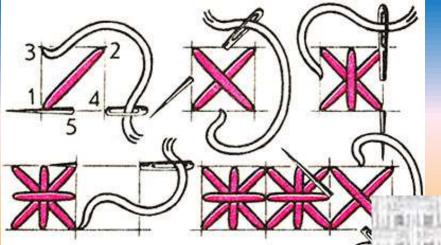

гладь

PHC. 102.

Рис. 103.

подвійний хрестик

Регіональні особливості вишивки

На Волині основним кольором був червоний, який доповнювався чорним, синім або зеленим.

На Київщині основним кольором також був червоний, доповнювався чорним та жовтим.

На Буковині при виготовлені вишивки використовували білий, червоний, чорний, жовтий та синій кольори ниток.

На Полтавщині вишивали охристо золотистими, блакитними, темно - синіми, зеленуватими кольорами.

ЛЬВІВСЬКІ

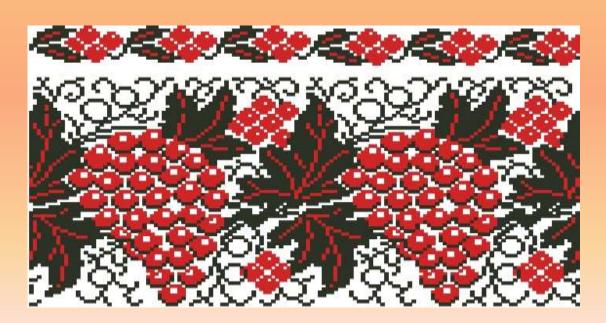
майстри використовували червоний, синій, білий, зелений, жовтий кольори.

Калина — калину пов'язували з народженням Всесвіту, вогняної трійці: Сонця, Місяця та Зірки. Тому назву вона отримала від давньої назви Сонця − Коло. А оскільки плоди калини червоні, вони символізують кров та безсмертний рід. Саме тому весільні рушники, дівочі і навіть чоловічі сорочки прикрашають гронами калини.

Виноград. Символіка винограду розкриває нам радість і красу створення сім'ї. Сад-виноград – це життєва нива, на якій чоловік є сіячем, а жінка має обов'язок ростити і плекати дерево їхнього роду.

№ ΛИСТЯ ХМЕЛЮ МОЖНО ВІДНЕСТИ ДО МОЛОДІЖНОЇ СИМВОЛІКИ. КРІМ ЦЕНТРАЛЬНОЇ УКРАЇНИ, ВІЗЕРУНОК ПОШИРЕНИЙ НА ПОДІЛЛІ. ХМЕЛЬ НЕСЕ В СОБІ ЗНАК РОЗВИТКУ, БУЯННЯ ТА КОХАННЯ. ХМЕЛЬ – ЦЕ ВЕСІЛЬНА СИМВОЛІКА.

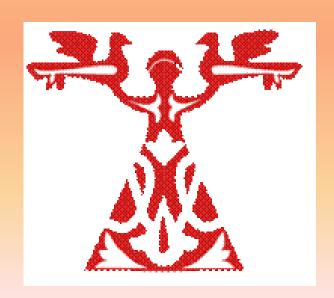
В легендах квітка лілії — то символ дівочих чар, чистоти та цноти. Вишита квітка лілії допоможе розгадати таємницю цих чарів. Лілія є жіночім символом.

Давня назва Троянди, ружа, співзвучно стародавній назві Сонця – Ра. Крім того, е ще й давня назва крові – руда. Узори з ружами укладалися за законами рослинного орнаменту, що означало безперервний сонячний круг з вічним оновленням.

Берегиня. Обереговим знаком українців була вишивка Берегиня— мати всього живого, первісне божество - захисник людини, богиня родючості, природи та добра. З часом Берегиня стала охороницею дому. Зазвичай її вишивали нитками червоного кольору, який був символом очищуючого вогню та сонця і мав охоронні, лікувальні властивості.

Зірки, розкидані по рукавах і зібрані в геометричний орнамент, - це уявлення про структуру Всесвіту, що вже є не хаотичним і безладним, а впорядкованим і гармонійним. І знову засіяним, щоб нести нові й нові паростки життя у далекі світи.

Ромби.

- Земля символ плодючості, щедро засіяної землі, зображений у вигляді ромбів.
- ці знаки, що дійшли до нас з глибокої минувшини Сонце, Вода і Земля складають життєдайну трійцю. Вони є неподільними в орнаментах української вишивки.

Послідовність виконання практичного завдання

- Оберіть тему вишивки та традиційні символи.
- У нижню частину аркуша вписати традиційний орнамент української вишивки.
- Над орнаментом зобразити обрані вами символи обереги.
- Для зручності використовуємо аркуш паперу в клітинку.
- Обрати кольори й нанести на поверхню ескізу.

